

Иқтисодий-ҳуқуқий газета

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

ҲУҚУҚ СОЛИҚЛАР БУХГАЛТЕРИЯ

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

Қонунчиликдаги янгиликлар

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

Мазкур ва бошқа ҳужжатларнинг тўлиқ матни билан www.porma.uz сайтидаги эркин кириладиган «Қонунчиликдаги янгиликлар» руқнида танишиб чиқишингиз мумкин.

ДОНСТИТУЦИЯВИЙ ЯНГИЛИКЛАР

2011 йил 18 апрелдаги ЎРҚ-284-сон Қонунга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди. Уларга биноан эндиликда ижро этувчи ҳокимият девонини тузиш ва унга раҳбарлик қилиш, шунингдек Бош прокурор ўринбосарларини тайинлаш ҳамда лавозимидан озод этиш Президент ваколатларига кирмайди. Шу билан бирга Президент ҳисоб палатаси раисини тайинлаш ва лавозимидан озод қилишга ваколатлидир, бу ҳақдаги Президент фармони Олий Мажлис Сенати тасдиқлайди. Президент вилоятлар ҳокимларини ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимини Бош вазирнинг тақдимида биноан тайинлайди ҳамда лавозимидан озод этади. Мамлакат ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг долзарб масалалари юзасидан Бош вазирнинг ҳисоботларини эшитиш ва ҳақоқама қилиш энди Олий Мажлис қонунчилик палатаси ва Сенатининг биргаликдаги ваколатларига кирди.

Республиканинг амалдаги Президенти ўз вазифаларини бажара олмайдиган ҳолатларда унинг вазифа ва ваколатлари вақтинча Олий Мажлис Сенати Раисининг зиммасига юклатилади, бунда 3 ой муддат ичида Президент сайлови ўтказилади (аввал бундай ҳолатларда Олий Мажлис палаталарининг қўшма факултода йиғилишида депутатлар, сенаторлар орасидан 3 ойгача бўлган муддатга, кейинчалик Президент сайлови ўтказилиши шарт билан Президент вазифасини вақтинча бажарувчи сайланган).

Янги қонунда кўра, Бош вазир номзоди Олий Мажлиснинг қонунчилик палатасига сайловда энг кўп депутатлик ўринларини олган сиёсий партия ёки тенг миқдордаги энг кўп депутатлик ўринларини кўлга киритган бир неча сиёсий партия томонидан таклиф этилади. У Олий Мажлис депутатлари ва сенаторлари томонидан биргаликда тасдиқланади. Шунингдек Парламент назоратининг янги институти – Бош вазирга нисбатан ишончсизлик вотуми назарда тутилган. Билдириш натижасида Президент Бош вазирни лавозимидан озод этиш тўғрисидаги қарор қабул қилади. У билан бирга Вазирлар Маҳкамасининг бутун таркиби истеъфога чиқади.

Қонун «Халқ сўзи» газетасида чоп этилган кун – 2011 йил 19 апрелдан бошлаб кучга кирди.

2011 йил 18 апрелдаги ЎРҚ-285-сон Қонун билан «Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг айрим моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» (78, 80, 93, 96 ва 98-моддаларига)»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиснинг Сенати тўғрисида», «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиснинг қонунчилик палатаси тўғрисида», «Давлат бошқарувини янгиллаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида», «Прокуратура

тўғрисида», «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тўғрисида», «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Регламенти тўғрисида», «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Регламенти тўғрисида»ги Конституциявий қонунларга ўзгартиришлар киритилган.

Юқоридаги ҳужжатларга мамлакат Конституциясига киритилган ўзгартириш ва қўшимчаларга ўхшаш ўзгартириш ва қўшимчалар киритилган. Ўзгартириш ва қўшимчаларга биноан мамлакат Президенти Вазирлар Маҳкамаси қарорлари ва фармойишларини ҳамда Бош вазир фармойишларини бекор қилиш ҳуқуқини Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-моддасидан келиб чиқиб сақлаб қолган (аввал мазкур меъёр бевосита Конституциянинг 98-моддасида мавжуд бўлган).

Қонун «Халқ сўзи» газетасида чоп этилган кун – 2011 йил 19 апрелдан бошлаб кучга кирди.

ЖПКГА КИРИТИЛГАН ЎЗГАРТИРИШЛАР

2011 йил 18 апрелдаги ЎРҚ-287-сон Қонун билан Жиноят-процессуал кодексининг 245 ва 246-моддаларига ўзгартиришлар киритилди. Уларга мувофиқ, қамоқда сақлаб туриш муддатига энди шахсни Ўзбекистон Республикасига ушлаб бериш тўғрисидаги сўровга кўра унинг хорижий давлат ҳудудида қамоқда сақланган вақти қўшиб ҳисобланади. Агар уни қамоқда сақлаб туришининг охириг муқддати тугаган бўлса ва ишнинг ҳолатларига кўра қамоққа олиш тарзидаги эҳтиёт чорасини ўзгартириш мумкин бўлмаса, Бош прокурорнинг илтимосномасига биноан суд қамоқда сақлаб туришининг энг кўп муддати 9 ойга тенг, алоҳида мураккаб ишлар тергов қилинаётган ҳолларда оғир ҳамда ўта оғир жиноятлар содир этганлиқда айбланаётган шахсларга нисбатан эса – 1 йил).

Қонун «Халқ сўзи» газетасида чоп этилган кун – 2011 йил 19 апрелдан бошлаб кучга кирди.

УНДИРУВ БУЙРУҒИ БЕРИЛДИ

2011 йил 21 апрелдаги ЎРҚ-288-сон Қонун билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди. Уларга биноан Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро, туман (шаҳар) судлари фуқаролик ишларининг муҳокамаси чоғида маъмурий ҳуқуқбузарликларни аниқлаган ҳолларда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 180 (судга ҳурматсизлик қилиш) ва 181 (Суднинг хусусий ажрими (қарори) бўйича чоралар кўрмаслик) моддаларида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқади (фуқаролик ишлари бўйича судлар тартибни бузувчи фуқароларга Фуқаролик процессуал кодексига мувофиқ уларни маъмурий жавобгарликка жалб этмаган ҳолда жаримага тортардилар).

Ҳимоячи томонидан суд мажлисида тартиб бузилганда, у раислик қилувчининг фармойи-

ишларига бўйсунмаганда ёки судни беҳурмат қилган тақдирда суд чиқарган хусусий ажрим Адвокатлар палатасининг ҳудудий бошқармаси ҳузуридаги малака комиссиясига (олдин – адвокатлар малака комиссиясига) юборилади. Ҳимоячининг узрсиз сабабларга кўра келмаганлиги ҳақида ҳам суд унга хабар бериши керак.

Агар фуқаролардан солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича қарзларни ундириш ҳақидаги талаб арз қилинган бўлса, суд буйруғи фуқаролик судида ҳам чиқарилиши керак. Ҳўжалик судининг судьялари эса коммунал хизматлар ва алоқа хизматлари тўловлари бўйича қарздорликни ундириш тўғрисида тасдиқловчи ҳужжатларга асосланган талаб қўйилганда суд буйруғини беришга ҳақли.

Ҳўжалик процессуал кодексига қўшимча сифатида ташкилотлар ва фуқароларга нисбатан ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш тўғрисидаги ишларни юритиш тартиби киритилган. Белгиланишича, улар кўриб чиқилаётганда, ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш учун асос бўлган ҳолатларни исботлаш мажбурияти назорат қилувчи орган зиммасига юклатилади. Кодекс ҳуқуқий таъсир чораларининг турларини, уларни қўллаш тўғрисидаги аризага доир талаблар, унга илова қилинадиган ҳужжатлар ва бошқа қоидаларни ўз ичига олувчи алоҳида боб билан тўлдирилди.

Қонун «Халқ сўзи» газетасида чоп этилган кун – 2011 йил 22 апрелдан бошлаб кучга кирди.

ҚАЙТА ТАШКИЛ ЭТИШ АСОСЛАРИ

Президентнинг 2011 йил 18 апрелдаги «Фермер ҳўжаликларини қайта ташкил этиш ва уларнинг ер майдонларини оптималлаштиришда қонунчиликка риоя этиш чора-тадбирлари тўғрисида» ПФ-4301-сон Фармони билан белгиланишича, фермер ҳўжаликларини қайта ташкил этиш ва уларнинг ер майдонларини оптималлаштиришга доир барча масалалар маҳаллий ҳокимият органлари ёки бошқа ваколатли органлар томонидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибга қатъий мувофиқ равишда тақдим этиладиган даъволар асосида суд орқали ҳал қилинади.

Фермер ҳўжаликларини қайта ташкил этиш ва уларнинг ер майдонларини оптималлаштиришга доир даъво аризаларини кўзга тутиш ва уларни судга ошириш учун фермер томонидан ўз зиммасига олинган шартнома мажбуриятларининг бажарилишини чуқур таҳлил этишда қуйидаги ҳолатларнинг аниқланиши асос бўлади: ер майдонларини ижарага олиш шартномаси шартларини кўпол равишда бузиш, яъни, энг аввало, фермер ҳўжалигига ижарага берилган қишлоқ ҳўжалик экин майдонларидан мақсадга мувофиқ фойдаланмаслик; контрактация шартномасида назарда тутилмаган қишлоқ ҳўжалик экинларини экиш; мунтазам (уч йил мобайнида) норматив кадастр баҳосидан паст ҳосил олиш; ёки тайёрлов ташкилотлари ўртасида тузилган контрактация шартномаларининг шартларини мунтазам (уч йил мобайнида) бажармаслик; ҳўжалик фаолиятини самарасиз ва паст

рентабелли юритиш, фермер ҳўжалигини банкрот деб эълон қилиш, жумладан, етказиб берувчилар билан ҳисоб-китобларни мунтазам равишда амалга оширмаслик.

Вазирлар Маҳкамасига Фермер ҳўжаликларини қайта ташкил этиш ва уларнинг ер майдонларини оптималлаштириш тартиби тўғрисидаги низомни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш топширилди.

СУД ИЖРОЧИЛАРИ КАМАЙМАЙДИ

Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 18 апрелдаги 114-сон қарори билан Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг «Тошкент вилоятининг Зангиота ва Тошкент туманларини бирлаштириш ҳамда Тошкент вилоятининг Зангиота, Қибрай туманлари ва Тошкент шаҳрининг Ҳамза тумани ҳудудларини қисман ўзгартириш тўғрисида»ги қарорларини амалга ошириш чора-тадбирлари ҳақида» 2010 йил 24 сентябрдаги 213-сон қарорига қўшимча киритиш тўғрисида» қарорига (2010 йил 24 сентябрдаги 213-сон) Тошкент вилояти Зангиота тумани суд ижрочилари бўлимининг самарали фаолият юритишини таъминлаш мақсадида қўшимча киритилди.

Чунончи, Зангиота ва Тошкент туманлари суд ижрочилари бўлиминининг бўшаб қоладиган ходимлари сони Тошкент вилоятининг бошқа туманлари (шаҳарлари) суд ижрочилари бўлимига бериш ҳуқуқи билан Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида сақлаб қолинган.

ПОЧТА БЎЙИЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНГ

Ўзбекистон Алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг буйруғи (АВ томонидан 2011 йил 18 апрелда 2219-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Почта алоқаси хизматларини кўрсатишининг янги қоидалари тасдиқланди. Почта алоқаси хизматларидан фойдаланувчиларга хизмат кўрсатишни ташкил қилиш, почта алоқаси операторларининг номли буюмларидан фойдаланиш, ички ва халқаро почта жўнатмаларини, жўнатиш ва етказиб бериш (топшириш) масалалари, почта алоқаси хизматларидан фойдаланувчилари, почта алоқаси операторлари ва провайдерларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, даъво қилиш ва даъволарни кўриб чиқиш тартиби ва муддатлари тартибга солинган.

Чунончи, қуйидагилар почта хизматлари ҳисобланади: почта жўнатмалари ва пул ўтказмаларини, шу жумладан халқаро почта жўнатмалари ва халқаро пул ўтказмаларини жўнатиш ва етказиб бериш (топшириш); тезкор почта жўнатмаларини, шу жумладан халқаро тезкор почта жўнатмаларини жўнатиш ва етказиб бериш (топшириш). Курьерлик жўнатмалари, шу жумладан халқаро курьерлик жўнатмаларини жўнатиш ва етказиб бериш (топшириш) бўйича хизматлар курьерлик хизматлари ҳисобланади.

Қоидалардаги мавжуд атамалар OzDst 1225:2009 «Почта алоқаси. Атамалар ва таърифлар» стандартида белгиланган.

ҲЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2011 йил 19 апрелдаги 288-аф-сонли буйруғига асосан «Экспресс-Аудит» масъулияти чекланган жамиятига 2008 йил 7 апрелда берилган 00010-сонли лицензиянинг амал қилиши 2011 йилнинг 19 апрелидан тугатилди.

Молия вазири ўринбосари
М.МИРЗАЕВ.

УШЎ
СОҒДА

2-3-бетлар

Йўл ҳаракати: қоидалар
бузилганда жавобгарлик

4-бет

Саволга эксперт
жавоб беради

5-6-бетлар

Қонунчиликдаги
янги ҳужжатлар

7-8-бетлар

Хориж: товламачиликда
ном қолдирганлар

\$1 = 1691,57 сўм

€1 = 2442,02 сўм

£1 = 2793,46 сўм

¥10 = 206,57 сўм

ҚОИДАЛАРГА АМАЛ

2011 йил 26 апрелдаги ЎРҚ-289-сон Қонун билан Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига (бундан буён – МЖТК) ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди. Хусусан, у билан куйидагилар белгиланди:

ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖАРИМА САНКЦИЯЛАРИ

Маъмурий ҳуқуқбузарлик	ЭКИХ ҳисобида жазо миқдори (1 ЭКИХ = 49 735 сўм)
Хайдовчиларнинг транспорт воситаларини бошқариш ва йўловчилар ташишда хавфсизлик камаридан фойдаланиш қоидаларига, худди шунингдек мотоцикл хайдовчиларининг мотоплемлардан фойдаланиш қоидаларига риоя этмаслиги	1/5 ЭКИХ (9 947 сўм) Илгари: 1/10 ЭКИХ
Хайдовчиларнинг белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилмаган ёки мажбурий техник кўриқдан ўтказилмаган ёхуд фойдаланиш ман этиладиган даражада носозлиги бўлган, худди шунингдек ишлаётганида ташқарига чиқараётган ифлослантирувчи моддаларнинг миқдори, шунингдек шовқин даражаси белгиланган нормалардан ортиқ бўлган транспорт воситаларини бошқариши	1/2 ЭКИХ (24 867,5 сўм)
Тормоз тизимида, руль бошқарувида ёки уловчи қуримда носозлиги бўлган ёхуд тегишли рухсатномасиз қайта жиҳозланган транспорт воситаларини бошқариш	1 ЭКИХ (49 735 сўм)
Хайдовчиларнинг шаҳарлараро ва халқаро йўловчи ташишни амалга оширадиган автобусларни назорат асбобларисиз (тахографларсиз) ёки тахографларни ўчирган ҳолда бошқариши	3 ЭКИХ (149 205 сўм)
Фойдаланиш белгиланган тартибда ман этилган транспорт воситаларини, худди шунингдек давлат рақам белгиси ўзбошимчалик билан ечиб олинган транспорт воситаларини бошқариш	5 ЭКИХ (248 675 сўм) Илгари: 3 дан 5 ЭКИХгача
Давлат рақам белгиси ясама ёки ўзга усулларда ўзгартирилган транспорт воситаларини, худди шунингдек давлат рақам белгиси айна шу транспорт воситасига тегишли бўлмаган транспорт воситасини бошқариш	10 ЭКИХ (497 350 сўм) Илгари: 7 дан 10 ЭКИХгача
Корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга қарашли транспорт воситаларини ишдан ташқари вақтда улардан фойдаланиш шартларига мувофиқ келадиган тарзда махсус жиҳозланмаган жойда сақлаш	Фуқароларга – 1 ЭКИХ (49 735 сўм). Мансабдор шахсларга – 2 ЭКИХ (99 470 сўм)
Юк ташиш қоидаларини, худди шунингдек шатакка олиш қоидаларини бузиш	5 ЭКИХ (248 675 сўм)
Тегишли рухсатномасиз оғир вазили, йирик габаритли, хавфли юкларни ташиш ва юк билан ёки юксиз ҳолдаги габарит ўлчамлари белгиланган нормалардан ортиқ бўлган транспорт воситаларида йўлга чиқиш, худди шунингдек рухсатномада кўрсатилган ҳаракат йўналишидан четга чиқиш	Фуқароларга – 10 ЭКИХ (497 350 сўм) ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 6 ойгача маҳрум этиш. Юк ташиш учун масъул бўлган мансабдор шахсларга эса 15 ЭКИХ (746 025 сўм)

Маъмурий ҳуқуқбузарлик	ЭКИХ ҳисобида жазо миқдори (1 ЭКИХ = 49 735 сўм)
Давлат стандарти нормаларига мувофиқ бўлмаган кўзгусимон ёки туси ўзгартирилган (қорайтирилган) ойнали транспорт воситаларидан, худди шунингдек хайдовчиларнинг ўрнидан теварак-атрофни кўришни чеклайдиган қўшимча нарсалар ўрнатилган ёки қопламалар суртилган транспорт воситаларидан фойдаланиш	1 ЭКИХ (49 735 сўм)
Хайдовчиларнинг транспорт воситаларини пиёдалар йўлқаларидан юргизиши, йўл белгилари ёки йўлнинг қатнов қисмидаги чизиқлар билан белгилаб қўйилган талабларга риоя этмаслиги (ушбу МЖТКнинг 128-3, 128-5, 128-6 ва 130-моддаларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно), одам ташиш, транспорт воситаларини кувиб ўтиш, йўналишли транспорт воситалари тўхтайдиган бекатлардан ёки пиёдалар ўтиш жойларидан юриш, сутканинг қоронғи вақтида ёки кўриш чекланган шароитларда ёритиш асбобларидан фойдаланиш қоидаларини бузиши, худди шунингдек йўловчиларга лойқа сачратиши	1/2 ЭКИХ (24 867,5 сўм)
худди шундай ҳуқуқбузарликни маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш	1 ЭКИХ (49 735 сўм)
худди шундай ҳуқуқбузарликни икки марта маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш	3 ЭКИХ (149 205 сўм)
худди шундай ҳуқуқбузарликни уч марта ва ундан ортиқ маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш	4 ЭКИХ (198 940 сўм), ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 6 ой мuddатга маҳрум этиш
Транспорт воситасини бошқариш вақтида хайдовчиларнинг телефондан фойдаланиши	2 ЭКИХ (99 470 сўм) Илгари: 1 ЭКИХ
худди шундай ҳуқуқбузарликни маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш	3 ЭКИХ (149 205 сўм) Илгари: 2 дан 3 ЭКИХгача
Транспорт воситаси салонининг олд қисмига ўзбошимчалик билан монитор (дисплей) ўрнатиш	2 ЭКИХ (99 470 сўм) Илгари: 1 дан 2 ЭКИХгача
худди шундай ҳуқуқбузарликни маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш	3 ЭКИХ (149 205 сўм) Илгари: 2 ЭКИХ
Белгиланган ҳаракат тезлигини: соатига 20 километрдан кўп бўлмаган катталиқда ошириб юбориш	1 ЭКИХ (49 735 сўм)
соатига 20 километрдан ортиқ, лекин 40 километрдан кўп бўлмаган катталиқда ошириб юбориш ёки соатига 20 километрдан кўп бўлмаган катталиқда худди шундай ҳуқуқбузарлик учун маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор ошириб юбориш	5 ЭКИХ (248 675 сўм)
соатига 40 километрдан ортиқ катталиқда ошириб юбориш ёки соатига 20 километрдан ортиқ, лекин 40 километрдан кўп бўлмаган катталиқда худди шундай ҳуқуқбузарлик учун маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор ошириб юбориш ёхуд соатига 20 километрдан кўп бўлмаган катталиқда худди шундай ҳуқуқбузарлик учун икки марта маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор ошириб юбориш	10 ЭКИХ (497 350 сўм) ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан бир йил мuddатга маҳрум этиш
соатига 40 километрдан ортиқ катталиқда худди шундай ҳуқуқбузарлик учун маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор ошириб юбориш ёки соатига 20 километрдан ортиқ, лекин 40 километрдан кўп бўлмаган катталиқда худди шундай ҳуқуқбузарлик учун икки марта маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор ошириб юбориш	Транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан икки йил мuddатга маҳрум этиш

УШБУ СОНДА:

- ✓ ҚОНУНЧИЛИҚДАГИ ЯНГИЛИКЛАР
– Янги ҳужжатларни тақдим этамиз **1-бет**
- ✓ ДОЛЗАРБ МАВЗУ
– Қоидаларга амал қилиб ҳаракатланиш
– Валюталар курси **2-3-бетлар**
- ✓ ЮРИДИК МАСЛАҲАТЛАР
– Қорамол кимларга берилади **4-бет**
- ✓ ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори
– «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга ошириш учун зарур бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлаш ҳақида» **5-6-бетлар**
7-8-бетлар
- ✓ top

МДҲ ВА БОЛТИКБЎЙИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРИНИНГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари		Евро		Россия рубли	
		бирлиги	курси	бирлиги	курси	бирлиги	курси
Озарбайжон	29.04.2011	1	0,7916	1	1,1739	1	0,0288
Арманистон	29.04.2011	1	370,18	1	549,87	1	13,56
Беларусь	30.04.2011	1	301,3	1	4471,89	1	109,55
Грузия	29.04.2011	1	1,6388	1	2,4285	1	5,9598
Қозоғистон	30.04.2011	1	145,54	1	216,17	1	5,34
Қирғизистон	30.04.2011	1	46,7766	1	69,503	1	1,7008
Латвия	02.05.2011	1	0,474	1	0,702804	1	0,0172
Литва	02.05.2011	1	2,327	1	3,4528	10	8,4683
Молдова	29.04.2011	1	11,5386	1	17,0968	1	0,419
Тожикистон	30.04.2011	1	4,5059	1	6,7007	10	1,6503
Ўзбекистон	26.04.2011	1	1691,57	1	2442,02	1	60,54
Украина	29.04.2011	100	796,54	100	1178,4013	10	2,8968
Эстония	31.12.2010	1	11,7107	1	15,6466	1	0,383246

Манба: www.prime-tass.ru

ҚИЛИБ ҲАРАКАТЛАНИНГ

Маъмурий ҳуқуқбузарлик	ЭКИХ ҳисобида жазима миқдори (1 ЭКИХ = 49 735 сўм)
Транспорт воситалари ҳайдовчиларининг светофорнинг тақиқловчи сигналига ёки йўл ҳаракатини тартибга солувчининг тақиқловчи ишорасига бўйсунмасдан ўтиши худди шундай ҳуқуқбузарликни маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш худди шундай ҳуқуқбузарлик икки марта маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этилган бўлса	2 ЭКИХ (99 470 сўм) 5 ЭКИХ (248 675 сўм) Транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан бир йил муддатга маҳрум этиш
Транспорт воситалари ҳайдовчиларининг тўсқинликсиз ҳаракат қилиш ҳуқуқидан фойдаланадиган транспорт воситаларининг ўтиб кетишига халақит бериши	5 ЭКИХ (248 675 сўм)
Транспорт воситалари ҳайдовчиларининг йўлнинг қарама-қарши ҳаракатланиш учун мўлжалланган томонига ёки бўлагига йўл ҳаракати қоидаларини бузган ҳолда чиқиши, худди шунингдек авария ҳолати юзага келишига сабаб бўлган, яъни йўл ҳаракатининг бошқа қатнашчиларини тезликни, ҳаракат йўналишини кескин ўзгартиришига ёки ўз хавфсизлигини ёхуд бошқа фуқароларнинг хавфсизлигини таъминлаш учун ўзга чораларни кўришига мажбур қилувчи ҳуқуқбузарликни содир этиши худди шундай ҳуқуқбузарликни маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш	10 ЭКИХ (497 350 сўм) 20 ЭКИХ (994 700 сўм) ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан бир йил муддатга маҳрум этиш
Транспорт воситалари ҳайдовчиларининг тўхташ ёки тўхтаб туриш қоидаларини бузиши худди шундай ҳуқуқбузарликни маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш худди шундай ҳуқуқбузарликни икки марта маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш худди шундай ҳуқуқбузарликни уч марта ва ундан орტიқ маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш	3 ЭКИХ (149 205 сўм) 5 ЭКИХ (248 675 сўм) 10 ЭКИХ (497 350 сўм) 15 ЭКИХ (746 025 сўм)
Йўлларда йўл ҳаракати хавфсизлигига таҳдид солувчи ёки авария ҳолатини келтириб чиқарувчи гуруҳ бўлиб ҳаракат қилиш худди шундай ҳуқуқбузарликни маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш	3 ЭКИХ (149 205 сўм) Илгари: 1 дан 3 ЭКИХ гача 5 ЭКИХ (248 675 сўм), ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 6 ойдан 1 йилгача муддатга маҳрум этиш Илгари: 3 дан 5 ЭКИХ гача, ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 6 ойдан 1 йилгача муддатга маҳрум этиш
Темир йўлнинг ўтиш жойларидан ўтиш қоидаларини бузиши маъмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш	3 ЭКИХ (149 205 сўм) Илгари: 1 дан 2 ЭКИХ гача 5 ЭКИХ (248 675 сўм), ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 6 ойдан 1 йилгача муддатга маҳрум этиш Илгари: 2 дан 5 ЭКИХ гача ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 6 ойдан 1 йилгача муддатга маҳрум этиш
Транспорт воситаларини алкоғолли ичимликдан, гиёҳванд модда таъсиридан ёки ўзгача тарзда маст ҳолда бошқариш худди шундай ҳуқуқбузарликнинг транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқи бўлмаган шахс томонидан содир этиш	Транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 1 йил у 6 ойдан 3 йилгача муддатга маҳрум этиш Илгари: 5 дан 7 ЭКИХ гача жазима солини, ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 1 йилдан 2 йилгача муддатга маҳрум этиш 30 ЭКИХ (1 492 050 сўм), ёки 15 суткагача муддатга маъмурий қамоққа олиш
Алкоғолли ичимликдан, гиёҳванд модда таъсиридан ёки ўзгача тарзда маст шахсга транспорт воситасини бошқаришни топшириш	15 ЭКИХ (746 025 сўм), ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 2 йилдан 3 йилгача муддатга маҳрум этиш Илгари: 5 ЭКИХ, ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 2 йилдан 3 йилгача муддатга маҳрум этиш

Маъмурий ҳуқуқбузарлик	ЭКИХ ҳисобида жазима миқдори (1 ЭКИХ = 49 735 сўм)
Транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқи бўлмаган шахсларнинг шу воситаларни бошқариши, худди шунингдек бошқариш ҳуқуқи бўлмаган шахсга транспорт воситаларини бошқаришнинг топширилиши	3 ЭКИХ (149 205 сўм) Илгари: 1 дан 3 ЭКИХ гача
Транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этилган шахсларнинг бундай воситаларни бошқариши	5 ЭКИХ (248 675 сўм) Илгари: 3 дан 5 ЭКИХ гача
Транспорт воситалари ҳайдовчиларининг алкоғолли ичимликдан, гиёҳванд модда таъсиридан ёки ўзгача тарзда мастлиги ёки маст эмаслигини белгиланган тартибда аниқлаш учун текширувдан ўтишдан бўйин товлаши	Транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 1 йил у 6 ойдан 3 йилгача муддатга маҳрум этишга сабаб бўлади Илгари: 3 дан 5 ЭКИХ гача жазима ёки транспорт воситасини бошқариш ҳуқуқидан 6 ойдан 1 йилгача муддатга маҳрум этиш
худди шундай ҳуқуқбузарлик транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқи бўлмаган шахс томонидан содир этилган бўлса худди шундай ҳуқуқбузарликнинг мопед, велосипед ҳайдовчи, уловли аравани бошқариб борувчи шахс томонидан содир этилиши	30 ЭКИХ (1 492 050 сўм), ёки 15 суткагача муддатга маъмурий қамоққа олиш 3 ЭКИХ (149 205 сўм)
Йўл-транспорт ҳодисаси қатнашчиларининг белгиланган қоидаларни бузган ҳолда ҳодиса юз берган жойдан кетиб қолиши	30 ЭКИХ (1 492 050 сўм), ёки транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан 2 йил муддатга маҳрум этиш ёхуд 15 суткагача муддатга маъмурий қамоққа олиш Илгари: 2 дан 5 ЭКИХ гача жазима ёки транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан 1 йилдан 3 йилгача муддатга маҳрум этиш
Пиедаларнинг йўл ҳаракатини тартибга солувчи сигналларга бўйсунмаслиги, уларнинг йўлнинг ҳаракат қисмини белгиланмаган жойлардан кесиб ўтиши, шунингдек мопед ва велосипед ҳайдовчиларининг, аравакашлар ва йўлдан фойдаланувчи бошқа шахсларнинг йўл ҳаракатини тартибга солувчи сигналларга бўйсунмаслиги	1/3 ЭКИХ (16 578,3 сўм) Илгари: 1/10 ЭКИХ
Ҳайдовчиларга ҳар хил хизмат кўрсатиш мақсадида йўлнинг қатнов қисмида фуқароларнинг туриши, йўлларга ажратилган минтақа теграсида мол боқиш	1/2 ЭКИХ (24 867,5 сўм) Илгари: 1/10 дан 1/3 ЭКИХ гача
Йўл ҳаракати қоидаларини бузиши авария ҳолатини вужудга келтирса	1 ЭКИХ (49 735 сўм) Илгари: 1/3 дан 1/2 ЭКИХ гача
Мопед, велосипед ҳайдовчининг, уловли аравани бошқариб борувчи шахснинг алкоғолли ичимликдан, гиёҳванд модда таъсиридан ёки ўзгача тарзда маст бўлган ҳолда йўл ҳаракати қоидаларини бузиши	3 ЭКИХ (149 205 сўм)
Носозлиги бўлган ёки муайян шартлар туфайли транспорт воситасидан фойдаланиш тақиқланган ёки тегишли рухсатномасиз қайта жиҳозланган транспорт воситаларини йўлга чиқариш	масъул бўлган мансабдор шахсларга 3 ЭКИХ (149 205 сўм)
Носозлиги туфайли фойдаланиш тақиқланган ёки тегишли рухсат олмай туриб қайта жиҳозланган транспорт воситаларини йўлга чиқариш	масъул мансабдор шахсларга 5 ЭКИХ (248 675 сўм)
Алкоғолли ичимликдан, гиёҳванд модда таъсиридан ёки ўзгача тарзда маст бўлган ҳайдовчиларнинг ёки транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқи бўлмаган шахсларнинг транспорт воситаларини бошқаришига йўл қўйиш	15 ЭКИХ (746 025 сўм) Илгари: 3 дан 5 ЭКИХ гача
Йўлларга, темир йўлдан ўтиш жойларига, йўл ҳаракатини тартибга солиб турувчи бошқа иншоотлар ёки техник воситаларга шикаст етказиш, шунингдек йўл ҳаракатига қасддан халал бериш, шу жумладан, йўл қопламасини ифлослантириш йўли билан халал бериш	10 ЭКИХ (497 350 сўм) Илгари: 1 дан 2 ЭКИХ гача
Йўл белгиларини ўрнатиш, йўлларни, темир йўлдан ўтиш жойлари ва бошқа йўл иншоотларини ҳаракат учун хавфсиз ҳолда сақлаш қоидаларини бузиш ёки йўлнинг айрим қисмларидан фойдаланиш ҳаракат хавфсизлигига таҳдид этадиган пайтда уларда ҳаракатни ўз вақтида тақиқлаш ёки чеклаш чораларини кўрмаслик	15 ЭКИХ (746 025 сўм) Илгари: 2 дан 5 ЭКИХ гача

ҚОРАМОЛ КИМЛАРГА БЕРИЛАДИ

Мен II гуруҳ ногирониман, 21 ёшга кирдим. 2008 йилда ҳокимлик ва фермер хўжалиги томонидан менга қорамол ажратилиши тўғрисида ҳужжатлар расмийлаштирилган. Бироқ ҳозиргача менга ҳеч нарса ажратилмади. Кам таъминланган оилалар ва ногиронларга қорамол ажратиш тартиби қайси ҳукумат қарори билан белгиланган? Уни бермаганлик учун ким жавобгар бўлади?

А. Абдусаломов.

Самарқанд вилоятининг Иштихон тумани.

– Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 21 апрелдаги 67-сон қарори¹ билан Қишлоқ жойлардаги кам таъминланган ва кўп болали оилаларга қорамолни бепул бериш шартлари тўғрисида низом тасдиқланди. Унга мувофиқ, у фақат:

а) вояга етмаган беш нафар ва ундан ортиқ болалари, шу жумладан, касб-ҳунар коллежлари (академик лицейлар) ўқувчилари бўлган кўп болали оилаларга;

б) умумий даромадлари оиланинг ҳар бир аъзоси ҳисобига бир ойда энг кам ойлик иш ҳақининг 1,5 бараваридан² ошмайдиган, доимий равишда (кейинги 2–3 йилда) паст бўлган кам таъминланган оилаларга;

в) боқувчилари бевалар ва болаларни тарбиялаётган ёлғиз оналар ҳисобланадиган вояга етмаган болалари бўлган кам таъминланган оилаларга;

г) етим болалар ва ота-онасининг қаровисиз қолган болалар учун болалар уйлари ва интернат уйлари битирувчиларига;

д) ота-онасиз қолган икки нафар ва ундан ортиқ болаларни қарамоғига олган (қабул қилган) оилаларга бепул берилади.

Кўрсатилган мезонларга мувофиқ келадиган, бироқ қорамоли бўлган оилалар уни бепул беришга муҳтож оилалар деб эътироф этилмайди. Кам таъминланган ва кўп болали оилаларга фақат бир бош қорамол бепул берилиши мумкин. Қорамол соғлом бузоқ, гунажин ёки 5 ёшгача бўлган сигир бўлиши мумкин.

Ушбу талаблар билан бирга қуйидагилар ҳам ҳисобга олинади: уй хўжалигида қорамол боқиш учун шароитларнинг, шу жумладан, ер участкасининг мавжудлиги; қорамолни боқиш учун тегишли маблағга эга бўлган меҳнатга лаёқатли оила аъзоларининг мавжудлиги; боқиладиган қорамолни еми билан қисман таъминлаш имкониятининг мавжудлиги.

Агар сизнинг оилангиз юқоридики кўрсатилган мезонларга мувофиқ бўлса, сиз унга қорамол ажратилишига даъво қила оласиз.

Бироқ ногиронлиги асосида шахсларга қорамол ажратилиши қонун ҳужжатларида назарда тутилмаган.

Кам таъминланган ва кўп болали оилаларга бепул қорамол ажратиш икки босқичда амалга оширилади: ана шундай оилаларни аниқлаш (белгилаш) ва муҳтожларга қорамол ажратиш.

Тегишли оилалар фуқаролар йиғинларининг махсус комиссиялари томонидан аниқланади. Улар оиланинг уйига бориб, унинг даромадларини ва мулкий аҳволини ўрганиб чиқадилар ва тегишли далолатнома тузадилар,

далолатномада: оиланинг таркиби, вояга етмаган болалар, шу жумладан касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейлар ўқувчилари сони; оиланинг умумий даромади ва унинг манбалари; оилада қимматбаҳо юқори ликвидли мол-мулкнинг, шу жумладан, кўчмас мулк объектларининг мавжудлиги; агар оилага қорамол берилса, уни боқиш учун шароитларнинг мавжудлиги кўрсатилади. Оиланинг мулкий аҳволини ўрганиш натижаларига кўра комиссия қорамолни бепул бериш ёки бермаслик тўғрисида дастлабки ҳулоса чиқаради.

Оиланинг мулкий аҳволини ўрганиш далолатномаси оилага қорамолни бепул бериш тўғрисида қарор қабул қилиш учун Фуқаролар йиғини кенгашига берилади. У баённома билан расмийлаштирилади ва тасдиқлаш учун фуқаролар йиғинига ёки вакиллар йиғилишига киритилади. Фуқаролар йиғинининг оилаларга қорамолни бепул бериш тўғрисидаги тасдиқланган қарорлари ва оилаларнинг мулкий аҳволини ўрганиш далолатномалари кўрсатилган оилаларни қорамолни бепул бериш рўйхатига киритиш учун ҳар ойнинг 15-кунигача бўлган муддатда туман ҳокимлигига жўнатилади.

Қорамол ажратиш туман ҳокимлиги томонидан тузилган махсус комиссия томонидан амалга оширилади. У фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан тушган қарорларни ҳар ойда кўриб чиқади ҳамда уни харид қилиш учун молиявий имкониятлардан келиб чиқиб қорамолни кам таъминланган ва кўп болали оилаларга бериш навбати рўйхатларини тузади.

Комиссия оиланинг ижтимоий ёрдамга ўта эҳтиёжмандлигини ҳам ҳисобга олади. Биринчи навбатда қорамол уни олиш учун барча асослар мажмуига эга бўлган оилаларга берилади.

Қорамол бепул бериладиган оилалар рўйхати туман ҳокими томонидан тасдиқланади. Агар комиссия ўзини ўзи бошқариш органининг қарорини асосли эмас деб ҳисобланса, ушбу

оилалар қорамолни бепул олиш рўйхатларига киритилмайди, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органига эса рўйхатга киритишни рад этишининг асосланган жавоби юборилади.

Махсус комиссия ҳузуридаги ишчи гуруҳ қорамолни рўйхатларда кўрсатилган миқдорга мувофиқ қишлоқ хўжалиги корхоналаридан ёки бошқа корхоналардан, шунингдек аҳолидан пул ўтказиш йўли билан ёки нақд ҳисоб-китоб қилиб сотиб олишни амалга оширади. Қорамолни бериш ишчи гуруҳ аъзоси ва қорамолни олган оиланинг ҳуқуқий лаёқатли аъзоси томонидан имзоланган белгиланган шаклдаги далолатнома билан расмийлаштирилади.

Саволингиз мазмунидан сизга қорамол берилмаганлигининг сабабини (агар у асосланган бўлса) аниқлаб бўлмайди. Оилангиз уни олиши учун зарур аломатлар мавжуд бўлган ҳолда қорамол сизга қуйидаги қонуний сабабларга кўра берилмаган бўлиши мумкинлигини фароз қилиш мумкин:

1. Фуқаролар йиғини ёки вакиллар йиғилиши ўз Кенгашининг оилангизга қорамолни бепул бериш тўғрисидаги қарорини ҳамда унинг мулкий аҳволини текшириш далолатномасини тасдиқламаган.

2. Туман ҳокимлигининг комиссияси фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органининг оилангизга қорамолни бепул бериш тўғрисидаги қарорини асосли деб топган ва оилани қорамолни бепул олиш рўйхатларига киритмаган.

3. Комиссия барча муҳтож оилаларга мол сотиб олиш учун етарлича маблағга эга бўлмаган. Шу муносабат билан комиссия рўйхатларни тузаётганда оилаларнинг ижтимоий ёрдамга қанчалик муҳтожлигидан келиб чиққан ва сизнинг оилангиз уларга киритилмаган.

Саволингизга янада тўлиқ ва аниқ жавоб олиш учун ўзингиз яшайдиган туман ёки вилоят ҳокимлигига мурожаат қилишингизни (ёзма равишда бўлгани маъқул) тавсия қиламиз. Агар оилангизга ноқонуний равишда қорамол бепул берилмаётганлиги хусусида шубҳа қилишингизга асос бўлса, ўз ҳуқуқларингизни ҳимоя қилиш мақсадида суд органларига ҳам мурожаат қилишингиз мумкин.

Абдурахмон БАХТИЕВ,
«Норма» МЧЖ
юридик консулти.

Эълон

ДИҚҚАТ, ТАНЛОВ!

«Norma Hamkor» МЧЖ қуйидаги лавозимлар учун танлов эълон қилади:

Ўзбек тилидаги маълумотлар базаларининг мусахҳихи

Лавозим мажбуриятлари:

Атамалар, белгилар, ўлчов бирликлари, шартли қисқартмалар ёзилиши тўғрисидаги ва бир хиллиги, матндаги ишоралар ўхшашлигини таъминлаш. Матнларни ўқиб чиқиш, имло, пунктуация ва техник хатоларни бартараф этиш, шунингдек мазмун ва стилистик хусусиятга эга бўлган камчиликларни тузатиш. Алоҳида ҳарф ва белгиларнинг ёзилишидаги тушунмовчиликларни бартараф этиш, матннинг хато тарзда хатбошилarga ажратилишини тузатиш. Терилган матннинг асл нусхага мувофиқлигини текшириш ва бошқалар.

Номзодларга талаблар:

- ўзбек тили грамматикаси ва стилистикасини билиш;
- матнларни ўқиш техникасини билиш;
- мусахҳихлик қоидаларини билиш ва мусахҳихлик стандарт белгиларидан фойдалана билиш кўникмаси;
- атамалар, белгилар ва ўлчов бирликларининг давлат стандартларидан хабардор бўлиш;
- компьютерда бемалол ишлаш;
- диққат-эътибор ва кунт билан ишлаш;
- янги иш услубларини тез ўзлаштира олиш;
- касбга доир олий маълумотга эга бўлиш, бакалаврдан паст бўлмаслиги керак;
- Тошкент шаҳрида доимий яшаш.

***

Ўзбек тилидан рус тилига ўгирувчи таржимон

Лавозим мажбуриятлари:

Ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, илмий, техник ва бошқа махсус адабиётлар, меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни таржима қилиш.

Таржималарнинг лексик, стилистик ва мазмун жиҳатдан асл нусха матнига айнан мувофиқ келишини таъминлаш, илмий ҳамда техник атамалар ва таърифларга нисбатан ўрнатилган талабларга риоя этиш.

Тайёр таржима матнларини таҳрир қила олиш. Атамаларни бирхиллаштириш, иқтисодиёт, фан ва техниканинг тегишли тармоқлари бўйича таржималар мавзусидаги тушунча ва таърифларни такомиллаштириш, қилинган таржималар ҳисобини юритиш ва тизимлаштириш.

Номзодларга талаблар:

- ўзбек ва рус тиллари грамматикаси ва стилистикасини билиш;
- иқтисодий (шу жумладан банк, бухгалтерия, солиқ ва бошқа молиявий масалалар) ва ҳуқуқий таржималар услубиятини билиш;
- илмий, адабий таҳрир асослари;
- атамалар, айниқса иқтисодий-молиявий соҳадаги атамаларнинг давлат стандартларидан хабардор бўлиш;
- компьютерда бемалол ишлаш;
- диққат-эътибор ва кунт билан ишлаш;
- янги иш услубларини тез ўзлаштира олиш;
- касбга доир олий маълумотга эга бўлиш, бакалаврдан паст бўлмаслиги керак.

Танлов вақтида номзодларнинг меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда иқтисодиёт ва ҳуқуқ мавзусидаги матнларни таржима қилишда тажрибага эга бўлганларга устуворлик берилади.

Ишга ўриндошлик ёки фуқаролик-ҳуқуқий тусдаги шартнома асосида қабул қилиш имконияти ҳам мавжуд.

Иш ҳақи:

ишбай-мукофотли (маош + бажарилган иш ҳажмига кўшимча тўлов).

Таклифларни кўриб чиқиш учун ўз резюмеингизни resume@norma.uz электрон почтасига ёки 283-44-57 факсига «У.Аюбов учун резюме» дея қайд этган ҳолда юборишингиз мумкин.

Резюмеда танлов ўтказилаётган лавозимлардан қай бирига буюртма бераётганингни ёзинг ва қуйидаги маълумотларни баён этинг:

Ф.И.Ш., туғилган йилингни, маълумотингни, олий ўқув юртининг номи ва мутахассислигингни, иш таржибангни, манзилингни, электрон почтангни манзили, алоқа боғлаш телефони, ишга жойлашишда Сиз аҳамиятли деб ҳисоблайдиган кўшимча ахборот.

Резюмеи такдим этиш муддати – 2011 йил 10 майгача.

Ишга танлов асосида, олдиндан тест ва суҳбат ўтказиш натижалари бўйича қабул қилинади. Тест ўтказиш вақти ҳақида номзодлар кўшимча равишда хабардор қилинади.

Компания манзили:

Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўчаси, 1/1 (мўлжал – «Электроаппарат» бекати).

Алоқа боғловчи шахс – Улуғбек Тўлаганович Аюбов. Телефон 283-46-25. Факс 283-44-57.

¹«2006-2010 йиллар даврида шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжалиқларида чорва моллари, биринчи навбатда қорамоллар сонини кўпайтиришни рағбатлантириш дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида».

²Ҳозирда ЭКИХнинг 1,5 баравари 74 602,5 сўмини ташкил қилади.

ЎЗБЕКИСТОН ҚОНУНЧИЛИГИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

• ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

— «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга ошириш учун зарур бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлаш ҳақида».

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

«ФУҚАРОЛАРНИНГ ДАВЛАТ ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИГА ХАМДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МЕҲНАТ КОДЕКСИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИНИ АМАЛГА ОШИРИШ УЧУН ЗАРУР БЎЛГАН НОРМАТИВ-ҲУҚУҚИЙ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2011 йил, 14-сон, 142-модда)

«Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикасининг 2010 йил 22 декабрдаги ЎРҚ-272-сонли Қонунини бажариш юзасидан Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Куйидаги янгиланган:

Болаликдан ногиронларга нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага* мувофиқ;

Пенсия тайинлаш учун зарур бўлган иш стажига эга бўлмаган қарияларга ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги низом 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда Вазирлар Маҳкамасига:

бир ой муддатда — «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига давлат пенсиялари миқдорларини иш ҳақининг яқка тартибдаги коэффициентларини қўллаган ҳолда ҳисоблаш тартибини жорий этишни назарда тутувчи ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида таклифларни;

икки ой муддатда — ногиронликни ва касбий меҳнатга лаёқатни йўқотиш даражасини аниқлашнинг аниқ мезонларини

*1-илова чоп этилмайди. Илованинг матни билан «Norma» АҚТда ва www.norma.uz сайтидаги эркин кириладиган «Қонунчиликдаги янгилликлар» рукнида танишиш мумкин.

белгиловчи тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлаш бўйича Ҳукумат қарори лойиҳасини;

уч ой муддатда — давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлашнинг бирхиллаштирилган тартибини, пенсия имтиёзларини қўллашни ва фуқароларнинг пенсия таъминоти билан боғлиқ бошқа масалаларни тасдиқлаш бўйича Ҳукумат қарори лойиҳасини киритсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга ошириш учун зарур бўлган норматив ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида» 1994 йил 11 майдаги 249-сон қарорига 3-иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 4-иловага мувофиқ айрим қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

6. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Р.С.Азимов зиммасига юклансин.

Тошкент ш.,
2011 йил 7 апрель
107-сон.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазирининг
Ш.МИРЗИЁЕВ.

ЎзР ВМнинг
2011 йил 7 апрелдаги 107-сон қарорига
2-ИЛОВА

ПЕНСИЯ ТАЙИНЛАШ УЧУН ЗАРУР БЎЛГАН ИШ СТАЖИГА ЭГА БЎЛМАГАН ҚАРИЯЛАРГА ВА МЕҲНАТГА ЛАЁҚАТСИЗ ФУҚАРОЛАРГА НАФАҚАЛАР ТАЙИНЛАШ ВА ТЎЛАШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Ушбу Низом «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ давлат пенсияси тайинлаш учун зарур бўлган иш стажига эга бўлмаган қарияларга ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга ҳар ойлик нафақалар (кейинги ўринларда нафақа деб аталади) тайинлаш ва тўлаш тартибини белгилайди.

2. Мазкур Низом бўйича:

ёшга доир нафақа;
ногиронлик нафақаси (болаликдан ногиронлардан ташқари);

боқувчисини йўқотганлик нафақаси тайинланади.

3. Нафақа олиш ҳуқуқига эга бўлган шахслар нафақа олиш ҳуқуқи пайдо бўлгандан сўнг бирор-бир муддат билан чеклашсиз, исталган вақтда унинг тайинланиши учун мурожаат қилишлари мумкин.

4. Нафақа қонун ҳужжатларида белгиланган миқдорда тайинланади. Нафақаларни тайинлаш ва тўлаш Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари (кейинги ўринларда Пенсия жамғармаси бўлими деб аталади) томонидан амалга оширилади.

II. ЁШГА ДОИР НАФАҚАЛАР

5. Ёшга доир нафақа:

иш стажига эга бўлмаган;

«Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 37-моддаси биринчи қисмининг «а», «б», «в» ва «г» бандларида назарда тутилган 5 йилдан кам иш стажига мавжуд бўлиб, ёшга доир пенсия тайинлаш учун етарли иш стажига эга бўлмаган шахсларга тайинланади.

6. Ёшга доир нафақа:

эркакларга — 65 ёшга етганларида;

аёлларга — 60 ёшга етганларида тайинланади.

7. Ҳақ тўланадиган иш бажараётган ёки бошқа даромад манбаига эга бўлган (алиментлар ёки стипендиялар олиш бундан мустасно) шахсларга ёшга доир нафақа тайинланмайди.

8. Иш стажига эга бўлмаган шахсга ёшга доир нафақа меҳнатга лаёқатли вояга етган фарзандлари, қариндошлари ёки Ўзбекистон Республикасининг Оила кодексига мувофиқ уларни таъминлашга мажбур бўлган бошқа шахслар бўлмаган тақдирда тайинланади.

Пенсия жамғармаси бўлими томонидан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан биргаликда ўтказилган текширишда иш стажига эга бўлмаган ва ёшга доир нафақа сўраб мурожаат этган шахсни таъминлашга мажбур бўлган қариндошларининг ёки бошқа шахсларнинг моддий ночорлиги аниқланган ҳолларда ёшга доир нафақа ёшга доир нафақа сўраб мурожаат қилган шахсга моддий ёрдам бера олмайдиган қариндошлар ёки бошқа шахслар бор бўлган тақдирда ҳам ёшга доир нафақа тайинланиши мумкин.

III. НОГИРОНЛИК НАФАҚАЛАРИ

9. Ногиронлик нафақаси ногиронлик содир бўлган ҳолларда, ёшидан қатъи назар, иш стажига эга бўлмаган I ва II гуруҳ ногиронларга фақат меҳнат қобилияти доимий ёки узоқ муддатга йўқотилганда тайинланади ва тўланади.

10. Меҳнат фаолиятига лаёқати чекланганлиги даражасини аниқлаш учун тиббий текшириш (меҳнатга лаёқати доимий ёки узоқ муддат йўқотилганда) Пенсия жамғармаси бўлимлари йўлланмалари бўйича тиббий-меҳнат эксперт комиссиялари (кейинги ўринларда ТМЭК деб аталади) томонидан амалга оширилади.

11. Фуқаро меҳнат фаолиятига лаёқатли эмас ёки унга меҳнат фаолияти билан шуғулланиш мумкин эмаслиги (ёки зид эканлиги) белгиланган тақдирда ТМЭК меҳнат қобилиятининг доимий ёки узоқ муддатга йўқотилганлиги тўғрисида тегишли хулоса чиқаради.

Қабул қилинган хулоса асосида ТМЭК етти кун муддатда тиббий текшириш далолатномасидан кўчирмани фуқарони текширишга юборган Пенсия жамғармаси бўлимига жўнатади.

12. Ишлаётган ёки ҳаёт кечиришнинг бошқа манбаларига (алиментлар ёки стипендиялар олиш бундан мустасно) эга бўлган I гуруҳ ногиронларга ва II гуруҳ ногиронларга нафақа тайинланмайди.

13. Ногиронлик нафақаси меҳнатга лаёқат йўқотилишининг бутун даври учун тайинланади.

IV. БОҚУВЧИСИНИ ЙЎҚОТГАНЛИК НАФАҚАСИ

14. «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни бўйича давлат пенсияси олиш ҳуқуқига эга бўлмаган шахснинг қарамоғида бўлган оиланинг меҳнатга лаёқатли бўлмаган аъзолари боқувчисини йўқотганлик нафақаси олиш ҳуқуқига эгадирлар.

«Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 19-моддасида айтиб ўтилган шахслар оиланинг меҳнатга лаёқатсиз аъзолари жумласига киритиладилар.

15. Боқувчисини йўқотганлик нафақаси вафот этганнинг оила аъзоларига вафот этган фуқаро олган ёки олиш ҳуқуқига эга бўлган нафақага фоиз нисбатида қуйидаги миқдорларда белгиланади:

а) оиланинг уч ва ундан ортиқ меҳнатга лаёқатсиз аъзосига

— нафақанинг 100 фоизи;

б) оиланинг меҳнатга лаёқатсиз икки аъзосига — нафақанинг 75 фоизи;

в) оиланинг меҳнатга лаёқатсиз бир аъзосига — нафақанинг 50 фоизи.

16. Нафақа олиш ҳуқуқига эга бўлмаган шахс вафот этган тақдирда вафот этганнинг оила аъзоларига нафақа ушбу Низомнинг 15-бандида назарда тутилган тартибда белгиланади. Бунда боқувчисини йўқотганлик нафақаси миқдори пенсия тайинлаш учун зарур бўлган иш стажига эга бўлмаган қариялар ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларнинг нафақаси миқдоридан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

V. НАФАҚАЛАРНИ ТАЙИНЛАШ

17. Нафақа тайинлаш тўғрисидаги ариза (кейинги ўринларда ариза деб аталади) ариза берувчининг яшаш жойи бўйича Пенсия жамғармаси бўлимига берилади.

18. Аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилинган бўлиши керак:

а) ариза берувчининг ёшини тасдиқлайдиган ҳужжат (паспорт ёки туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси);

б) иш стажига эга бўлмаган шахсга ёшга доир нафақа тайинлашда — ариза берувчининг яшаш жойидаги фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органидан берилган маълумотнома, унда ариза берувчининг барча оила аъзоларининг, шу жумладан алоҳида яшайдиган вояга етган меҳнатга лаёқатли аъзолари (ёки уларнинг йўқлиги), уларнинг фамилияси, исми ва отасининг исми, туғилган йиллари, қариндошлик даражаси, ариза берувчи оиласи ҳар бир аъзосининг турмуш кечириш манбалари кўрсатилган бўлиши керак;

в) ёшга доир нафақа тайинлаш учун етарли иш стажига эга бўлмаган шахслар учун ёшга доир нафақа тайинлашда, «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 37-моддаси биринчи қисмининг «а», «б», «в» ва «г» бандларида назарда тутилган 5 йилдан кам иш стажига эга бўлганда — меҳнат дафтарчаси;

г) боқувчисини йўқотганлик нафақаси тайинлашда — боқувчининг вафот этганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ва боқувчисини йўқотган тақдирда нафақа олиш ҳуқуқига эга бўлган оила аъзоларининг туғилганлиги тўғрисидаги ҳужжатлар (паспорт ва/ёки туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома) нусхалари.

Пенсия жамғармаси бўлими аризага:

ногиронлик нафақаси тайинлашда — ушбу Низомнинг 9-бандида кўрсатилган шахсларни;

боқувчисини йўқотганлик нафақаси тайинлашда — ушбу Низомнинг 9-бандида кўрсатилган вафот этган шахсни Пенсия жамғармаси бўлими томонидан тиббий-меҳнат эксперт комиссиясидан олинган тиббий текшириш далолатномасидан кўчирмани илова қилади.

Иш стажига эга бўлмаган шахсга ёшга доир нафақа тайинлаш тўғрисидаги аризада меҳнатга лаёқатли фарзандларининг, қариндошларининг ёки Ўзбекистон Республикасининг Оила кодексига мувофиқ уларни таъминлаши шарт бўлган бошқа шахсларнинг борлиги ва ариза берувчининг жами даромади тўғрисидаги маълумотлар мажбурий тартибда кўрсатилиши зарур.

19. Аризани қабул қилган Пенсия жамғармаси бўлими томонидан ариза берувчига ариза қабул қилинган сана кўрсатилган ҳолда ариза ва унга илова қилинган ҳужжатлар қабул қилинганлиги тўғрисида тилхат берилади.

20. Ариза барча зарур ҳужжатлар билан тушган кундан бошлаб ўн кундан ортиқ бўлмаган муддатда кўриб чиқилади.

Пенсия жамғармаси бўлими томонидан ушбу Низомнинг 18-бандига мувофиқ ариза барча зарур ҳужжатлар билан бирга қабул қилинган кун нафақа тайинлаш учун мурожаат қилинган кун ҳисобланади.

Агар ариза почта орқали жўнатилса ва бунда барча зарур ҳужжатлар тақдим этилган бўлса, у ҳолда ариза жўнатилган жойдаги почта штемпелида кўрсатилган сана нафақа тайинлаш учун мурожаат қилинган кун ҳисобланади.

Аризага зарур бўлган ҳужжатларнинг айримлари илова қилинмаган ҳолларда ариза берувчига уч кун муддатда қўшимча равишда қандай ҳужжатлар тақдим этилиши керак-

лиги маълум қилинади. Агар ушбу ҳужжатлар қўшимча ҳужжатлар тақдим этилиши зарурлиги тўғрисидаги билдиришнома олинган кундан бошлаб уч ойдан кечикмай тақдим этилса ариза қабул қилинган кун нафақа тайинлаш учун мурожаат қилинган кун ҳисобланади.

21. Нафақа барча зарур ҳужжатлар мавжуд бўлган тақдирда мурожаат қилинган кундан бошлаб тайинланади.

22. Нафақа тайинлаш рад этилган тақдирда Пенсия жамғармаси бўлими ушбу Низомнинг 20-бандида кўрсатилган муддат мобайнида рад этиш сабаби(сабаблари) ва қабул қилинган қарор юзасидан шикоят қилиш тартибини кўрсатиб, ариза берувчи томонидан тақдим этилган барча ҳужжатларнинг асл нусхаларини илова қилган ҳолда билдиришномани ариза берувчининг қўлига беради ёки почта орқали жўнатади.

23. Нафақа тайинлаш ёки нафақа тайинлашни рад этиш тўғрисидаги қарор юзасидан ариза берувчи томонидан бево-сита судга ёки Пенсия жамғармаси бўлимининг юқори органига шикоят қилиниши мумкин.

24. Ариза тақдим этилган барча ҳужжатлар билан бирга ва нафақа тайинлаш тўғрисидаги қарор нафақа олувчининг алоҳида шахсий ҳужжатлар йиғмажилдида сақланади.

VI. НАФАҚАЛАРНИ ТЎЛАШ

25. Нафақаларни тўлаш ҳар ойда, Пенсия жамғармаси бўлимлари томонидан белгиланган муддатларда, бироқ жорий тўлов ойидан кечикмай амалга оширилади.

Нафақалар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ишончнома бўйича тўланиши мумкин.

26. Қайта тиббий текширишдан ўтказиш муддати ўтказиб юборилганда нафақаларни тўлаш «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 55-моддасида назарда тутилган тартибда амалга оширилади.

Нафақа олувчи Ўзбекистон Республикаси ҳудуди доирасида доимий яшаш учун бошқа туман (шаҳар)га кўчганда нафақани тўлаш янги яшаш жойи бўйича тегишли Пенсия жамғармаси бўлими томонидан нафақа олувчининг шахсий ҳужжатлар йиғмажилди олингандан кейин шу туман (шаҳар)да давом эттирилади. Бундай ҳолда нафақа тўлаш илгариги яшаш жойи бўйича нафақа тўлаш тўхтатилган вақтдан бошлаб давом эттирилади. Нафақа олувчиларни ҳисобдан чиқариш ва янги яшаш жойида ҳисобга олиш тартиби, шунингдек уларнинг йиғма жилдларини жўнатиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан белгиланади.

Нафақа олувчи доимий яшаш учун Ўзбекистон Республикаси ташқарисига чиқиб кетганда нафақа тўлаш тўхтатилади.

Нафақа тўлашнинг тўхтатилиши ёки қайта тикланишига олиб келадиган бошқа ҳолатлар (нафақа тайинланган шахслар тўлиқ давлат таъминотига ўтказилганда ёки «Меҳрибонлик», «Саховат», «Мурувват» уйлари ва шу қабиларга юборилганлиги ёки ундан қайтиб келганлиги сабабли тўлиқ давлат таъминотидан чиқарилганда) пайдо бўлганда нафақа тўлаш тегишли ҳолатлар пайдо бўлган ойдан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошлаб тўхтатилади ёки тикланади.

27. Нафақа олувчи озодликдан маҳрум этишга ҳукм этилган тақдирда тайинланган нафақани тўлаш тўхтатилади ва жазодан озод этилгандан кейин тикланади.

28. Олувчи томонидан ўз вақтида талаб қилинмаган ҳисоб-

ланган нафақа суммаси уни олиш учун мурожаат қилишдан олдинги уч йилдан ортиқ бўлмаган муддат учун бир йўла тўланади.

Пенсия жамғармаси бўлимининг айби билан ўз вақтида олинмаган нафақа суммаси бирор-бир муддат билан чеклаш-сиз бир йўла тўланади.

29. Пенсия тайинлаш учун зарур бўлган иш стажига эга бўлмаган, нафақаларнинг ҳар хил турларини олиш ҳуқуқига эга бўлган қарияларга ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга уларнинг танлови бўйича нафақаларнинг бир тури тайинланади.

30. Тўланаётган нафақалар миқдорини ўзгартиришга ёки нафақа тўлаш тўхтатилишига сабаб бўлувчи ҳолатлар пайдо бўлган тақдирда, нафақа олувчи бу ҳақда ўн кун муддатда унга нафақа тўлайдиган Пенсия жамғармаси бўлимига хабар қилиши шарт.

I гуруҳ ногиронларга ва II гуруҳ ногиронларга, ёшга доир ёки боқувчисини йўқотганлик нафақаси тайинланган нафақа олувчиларга, агар улар ҳақ тўланадиган ишни бажариши ёки даромаднинг бошқа манбаига эга эканликлари (алиментлар ёки стипендиялар олиш бундан мустасно) аниқланса, нафақа тўлаш тўхтатилади.

31. Нафақа олувчига тегишли бўлган ва унинг вафоти муносабати билан тўлиқ олинмай қолган нафақа суммаси меросга киритилмайди ва унинг ота-онасига, эрига (хотинига), шунингдек нафақа олувчи вафот этган кунда у билан бирга яшаётган оила аъзоларига тўланади.

Нафақа олувчи вафот этган ой учун тўлиқ олинмай қолган сумма юқорида кўрсатиб ўтилган шахсларга мазкур ойнинг нафақа олувчи вафотигача бўлган кунлари учун тўланади.

Бир неча шахс мурожаат қилишганда уларга тегишли сумма улар ўртасида тенг тақсимланади.

Кўрсатиб ўтилган сумма унинг учун нафақа олувчи вафотидан кейин 6 ойдан кечикмай мурожаат қилинган тақдирда тўланади.

VII. НАФАҚАЛАРНИ ҚАЙТА ҲИСОБЛАБ ЧИҚИШ

32. Нафақалар:

оиланинг боқувчисини йўқотганлик нафақаси тайинлашда ҳисобга олинмаган сон таркиби ўзгарганда;

қонун ҳужжатларига мувофиқ нафақа миқдори ўзгарганда қайта ҳисоблаб чиқилади.

33. Боқувчисини йўқотганлик нафақасини тайинлашда оиланинг ҳисобга олинмаган сон таркиби ўзгарганда, тайинланган нафақани қайта ҳисоблаб чиқиш ушбу ҳолатлар бошланган ойдан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошлаб амалга оширилади.

VIII. ЯКУНЛОВЧИ ҚОИДАЛАР

34. Нафақа олувчига «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ давлат пенсияси турларидан бири тайинланганда нафақа тўлаш тўхтатилади, пенсия эса нафақа охириги марта тўланган ойдан кейинги ойнинг биринчи кунидан бошлаб тўланади.

35. Нафақаларни тўлаш, етказиб бериш ва қайта юбориш бўйича харажатлар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари ҳисобига амалга оширилади.

ЎзР ВМнинг

2011 йил 7 апрелдаги 107-сон қарорига

3-ИЛОВА

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ «ФУҚАРОЛАРНИНГ ДАВЛАТ ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИ ТЎҒРИСИДА» ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИНИ РЎЁБГА ЧИҚАРИШ УЧУН ЗАРУР БЎЛГАН НОРМАТИВ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА» 1994 ЙИЛ 11 МАЙДАГИ 249-СОН ҚАРОРИГА КИРИТИЛАЁТГАН ЎЗГАРТИРИШЛАР

1. Учувчилар ва синовчи-учувчилар таркибига кирувчи ходимларга пенсия тайинлаш учун белгиланган хизмат муддатларини ҳисоблаш тартиби (1-илова) 7-бандининг бешинчи хатбошидаги «ва ўрта ўқув юртларидаги» сўзлари «таълим муассасаларидаги» сўзлари билан алмаштирилсин».

2. Пенсия тайинлаш учун меҳнат стажини тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги Низомда (12-илова):

10-банд қуйидаги тахрирда баён қилинсин:

«10. Олий таълим муассасаларида, аспирантура (ёки стажёр-тадқиқотчи-изланувчилар сифатида), докторантура (ёки

катта илмий ходим-изланувчилар сифатида) ва клиник ординатурада кундузги ўқиш вақти дипломлар, шаҳодатномалар, гувоҳномалар, шунингдек маълумотномалар ва архив маълумотлари асосида берилган ҳамда ўқиш даври тўғрисидаги маълумотномалар бўлган бошқа ҳужжатлар билан тасдиқланади.

Ҳужжатларда бундай маълумотлар бўлмаган тақдирда тегишли йилларда ушбу таълим муассасасида ўқиш муддати тўғрисидаги маълумотномалар, агар ҳужжатларда тўлиқ ўқув даврини ёки унинг алоҳида босқичларини тамомлаганлик кўрсатилган бўлса, ўқиш вақтининг исботи сифатида қабул қилинади»;

13-банд қуйидаги тахрирда баён қилинсин:

«13. Болани 3 ёшгача тарбиялаш учун таътилда бўлиш вақти ташкилот, корхона ёки муассаса томонидан берилган, болани тарбиялаш учун таътил бериш ва таътилдан қайтиш тўғрисидаги буйруқлар нусхалари илова қилинган болани тарбиялаш вақтини тасдиқловчи маълумотномалар асосида аниқланади.

Болани тарбиялаш учун таътил бериш ва таътилдан қайтиш тўғрисидаги маълумотнома ёки буйруқлар мавжуд бўлмаган тақдирда, шунингдек буйруқларда зарур ёзувлар мавжуд бўлмаган ёки болани тарбиялаш учун таътилда бўлиш вақти тўғрисидаги ёзувлар нотўғри ва ноаниқ кўрсатилган тақдирда ушбу даврдаги ҳар ойлик иш ҳақи тўғрисидаги маълумотнома болани тарбиялаш учун таътилда бўлиш вақтининг тасдиғи сифатида қабул қилинади.

Юқорида кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар мавжуд бўлмаган тақдирда болани тарбиялаш учун таътилда бўлиш даврини бола туғилган саналаги қонун ҳужжатларида белгиланган болани тарбиялаш учун таътилда бўлиш вақтининг чекланган даври ташкил этади.

1965 йилдан кейинги давр учун жамоа ҳўжалиги аъзосининг болани тарбиялаш учун таътилда бўлиш вақтини аниқ-

лашда, агар бола туққан аёл жамоа ҳўжалигида меҳнат иштирокининг белгиланган минимумини бажармаган бўлса бола туғилган йил тўлиқ иш стажи сифатида ҳисобга олинади, лекин умумий давр 3 йилдан ортиқ бўлмаслиги керак»;

15-банднинг иккинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

16-банднинг иккинчи – бешинчи, еттинчи – ўнинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

17-банднинг биринчи хатбошидаги «Авиация ходимлари» сўзлари «Учувчилар» сўзи билан алмаштирилсин;

17-банднинг тўртинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

5-илова чиқариб ташлансин.

3. Пенсиялар тайинлаш учун зарур бўлган ҳужжатларни тақдим этиш ва расмийлаштириш тартиби тўғрисидаги низомда (13-илова):

5-бандга қуйидаги мазмундаги «ж» кичик банд қўшилсин:

«ж) ташкилот, корхона ёки муассаса томонидан берилган, болани тарбиялаш учун таътил бериш ва таътилдан қайтиш тўғрисидаги буйруқлар нусхалари илова қилинган болани тарбиялаш вақтини тасдиқловчи маълумотнома»;

6-бандга қуйидаги мазмундаги «д» кичик банд қўшилсин:

«д) ташкилот, корхона ёки муассаса томонидан берилган, болани тарбиялаш учун таътил бериш ва таътилдан қайтиш тўғрисидаги буйруқлар нусхалари илова қилинган болани тарбиялаш вақтини тасдиқловчи маълумотнома»;

7-бандда:

«з» кичик банддаги «хунар-техника билим юртлари, ўрта махсус ва олий ўқув юртларининг» сўзлари «ўрта махсус ёки олий таълим муассасаларининг» сўзлари билан алмаштирилсин; қуйидаги мазмундаги «и» кичик банд қўшилсин:

«и) ташкилот, корхона ёки муассаса томонидан берилган, болани тарбиялаш учун таътил бериш ва таътилдан қайтиш тўғрисидаги буйруқлар нусхалари илова қилинган болани тарбиялаш вақтини тасдиқловчи маълумотнома»;

«и» кичик банд «к» кичик банд деб ҳисоблансин.

ЎзР ВМнинг

2011 йил 7 апрелдаги 107-сон қарорига

4-ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ ЎЗ КУЧЕНИ ЙЎҚОТГАН ҚАРОРЛАРИ РЎЙХАТИ

1. Вазирлар Маҳкамасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида» Ўзбекистон Республикасининг Қонунини рўёбга чиқариш учун зарур бўлган норматив ҳужжатларни тасдиқлаш ҳақида» 1994 йил 11 майдаги 249-сон қарори 1-бандининг еттинчи, саккизинчи ва тўққизинчи хатбоши ҳамда қарорга 4 ва 5-иловалар.

2. Вазирлар Маҳкамасининг «Болаликдан ногиронларга, қарияларга ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида» 1994 йил 24 июндаги 319-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 1994 й., 6-сон, 33-модда).

3. Вазирлар Маҳкамасининг «Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 11 майдаги 249-сон қарори билан тасдиқланган Пенсия тайинлаш учун меҳнат стажини тасдиқлаш тартиби тўғрисидаги низомга қўшимча киритиш ҳақида» 1995 йил 8 августдаги 311-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 1995 й., 8-сон, 27-модда).

4. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ва айримларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида» 1999 йил 30 апрелдаги 202-сон қарорига 1-илова 4-бандининг иккинчи, учинчи, бешинчи, олтинчи, еттинчи ва ўн биринчи хатбоши (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 1999 й., 4-сон, 22-модда).

5. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек уларнинг баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида» 2001 йил 1 мартдаги 103-сон қарорига илованинг 9-банди (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2001 й., 3-сон, 13-модда).

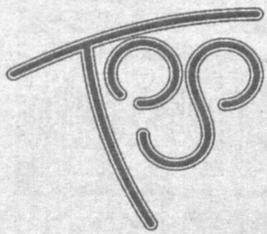
6. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳамда Ташқи меҳнат миграцияси агентлиги тўғрисидаги ни-

зомларни тасдиқлаш ҳақида» 2001 йил 6 апрелдаги 162-сон қарорига 3-илованинг 6, 7, ва 12-бандлари (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2001 й., 4-сон, 21-модда).

7. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» 2005 йил 27 январдаги 35-сон қарорига илованинг 5-банди (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2005 й., 1-сон, 5-модда).

8. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасининг 2009 йилги асосий макроекономик кўрсаткичлари ва Давлат бюджети параметрлари тўғрисида» 2008 йил 29 декабрдаги ПҚ-1024-сон қарори) 2009 йил 9 февралдаги 36-сон қарорига илованинг 1-банди (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2009 й., 2-сон, 10-модда).

9. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фуқароларнинг пенсия таъминоти тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 30 декабрдаги ПФ-4161-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги тузилмасини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 30 декабрдаги ПҚ-1251-сон ҳамда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг ташкилий тузилмасини шакллантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2009 йил 30 декабрдаги ПҚ-1252-сон қарорлари)» 2010 йил 24 мартдаги 52-сон қарорига 1-илова 5-бандининг еттинчи хатбоши ва 8-банди (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2010 й., 3-сон, 12-модда).

TOP

ЭНГ ЯХШИСИНИ ТОП!

«Норма маслаҳатчи» N 17 (302) 2011 йил 30 апрель

ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИНИНГ УЛГУРЖИ САВДОСИ

CHILONZOR SAVDO UYI

ЦЕМЕНТ
Битум, рубероид

Цемент, бӯр, оҳак
Кальций карбиди
Электродлар
ПВА елими,
дурадгорлик КМЦ елими
Суюлтиргич эритгич 649
Курук қурилиш аралашмалари (гипсли, цементли)
Эмаллар, локлар,
бўёқлар, алифмой
Шпатлёвка
Линолеум
Саморезлар 32.5176
Махсус кийим-бош ассортимент

Химоя каскалари
Респираторлар
Хўжалик моллари
Қурилиш михлари 32-120
Сетка-раицца
Гипсокартон
Кум, шағал
Шифер
Қурилиш анжомлари
Кетмонлар, болталар,
катта болгалар, ломлар
Белкураклар (тигли, куракли)
Ёзув-чизув товарлари
Рухланган пўлатдан
профиллар

МУВАФФАҚИЯТГА ЭРИШИШИНГИЗИН ҚўЗАБ ИШЛАЙМИЗ!

8-371-140-00-12 Тошкент ш., Бунёдкор кўч., 42
8-371-140-04-12 chsu.torg@mail.ru

ТОВАРЛАР ВА ХИЗМАТЛАР БИЗНЕС ПАНОРАМАСИ

TOP

237-51-33
237-47-20
237-47-05

ЭНГ ЯХШИСИНИ ТОП!

«Интеграл стар» ХК таклиф қилади

ЁҒОЧ-ТАХТА МАТЕРИАЛЛАРИ

ассортиментда

Хизматлар лицензияланган

Тўлов - исталган шаклда

Тел. 303-16-46, факс 274-66-77

«UNIKS-STAR» МЧЖ

НАСОСЛАР

чуқурликлар учун ЭЦВ 4, 6, 8, 10 туридаги
дренаж учун ГНОМ туридаги
К туридаги, Консоль
«КАСКАД» ҚЎЗ

ВК туридаги, Вихрли
ЦМК туридаги фекаль
«Андижанец» насоси

189-10
Товар сертификатланган

ТЕЛ.: 253-97-60, 188-98-38, WWW.NASOS.UZ

**УЙДАН ЧИҚМАЙ ТУРИБ
РЕСТОРАН ТАНЛАНГ**

www.restoran.uz

ФИРИБГАРЛАР ВА ЛАҚМАЛАР

Сўнгсўз ўрнида

Тарихда фириб бобида ҳайратомуз воқеалар кўп. Соддадил кишиларни чув туширадиган алдамчи ва гирром одамлар ҳамма даврларда ҳам бўлган. Фирибгарлик ва алдамчиликни одатда кўпроқ мўмай нарса ундириш учун қилишади. Қалтис саргузаштларга ишқибозлик туфайли қилинган фирибгарликлар ҳам оз эмас.

Виктор Люстиг (1890-1947 йиллар) дунёдаги энг истеъдодли товламачилардан ҳисобланади. У адоқсиз фирибгарликларни ўйлаб топарди, 45 та тахаллуси бўлиб, 5 тилни мукамал эгаллаган эди. Люстигни АҚШнинг ўзида 50 марта қамоққа олишган, лекин ҳар сафар айбини бўйнига қўя олмай, озодликка чиқаришга мажбур бўлишган. Биринчи жаҳон уруши бошларига қадар у

Трансатлантика сафарларида гирром лотереялар ўтказишга ихтисослашган эди. 1920 йили Чехиядан АҚШга кўчиб борди ва 2 йил ичида бир қанча банк ва хусусий шахсларни неча ўн минглаб долларга алдаб кетди.

Люстигнинг энг катта фирибгарлиги Эйфель минорасини... сотиш бўлган. У 1925 йил май ойида саргузашт илинжида Парижга келади. Француз газеталаридан бирида машхур минора таъмирталаб бўлиб қолганлиги ҳақидаги хабарни ўқийди-ю бундан фойдаланиб қолиш ҳаракатига тушади. Сохта ишонч ёрлиги тайёрлаб, унда ўзини Почта ва телеграф вазирлиги амалдори қилиб кўрсатади-да, иккиламчи металллар билан шуғулланувчи 6 нафар дилерга расмий хат жўнатади.

Люстиг ана шу бизнес вакилларини ўзи турган қимматбахо меҳмонхонага таклиф этиб, уларга минорани таъмирлаш ҳаддан ташқари катта чиқим талаб этишини айтиб, ҳукумат уни темир-терсак учун бўлақлаб ёпиқ кимошди савдосида сотишга қарор қилганлигидан хабардор этади. Люстиг бу ишбилармон кишиларни минорага меҳри тушиб, унга кўникиб кетган жамоатчиликда норозилик туғдирмаслик учун ўртадаги гап шу ерда қолсин деб қаттиқ огоҳлантиради. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай минорани темир-терсак қилиб олиб кетиш ҳуқуқини Андре Пуассонга

сотиб, бир жомадон пул билан Венага жуфтакни ростлаб қолади.

Аҳмоқ қилиб кетишганликларини сездирмаслик учун Пуассон бу ҳақда ҳеч кимга чурқ этиб оғиз очмайди. Шу туфайли маълум вақтдан сўнг Люстиг Парижга қайтади ва айна шу тахлит минорани иккинчи марта сотади. Лекин бу сафар унинг омади чопмайди, чунки алданиб қолган пулдор полицияга арз қилади. Фирибгар зудлик билан АҚШга қочишга мажбур бўлади.

1935 йилнинг декабрида Люстиг қамоққа олиниб судга берилади. Долларни сохта-лаштирганлиги учун унга 15 йил ва ҳукм чиқарилишидан 1 ой олдин бошқа қамоқхонадан қочганлиги учун яна 5 йил қамоқ жазоси беришади. У Сан-Франциско яқинидаги машхур Алькатрас қамоқхонасида 1947 йили ўпка шамоллашидан вафот этади.

Франк Уильям

Абегнейл (1948 йил 27 апрелда туғилган) 17 ёшида АҚШ тарихида энг омадли банк ўмарувчиларидан бири сифатида танилди. Бу ҳодиса ўтган асрнинг 60-йиллари ўрталарида содир бўлган эди. Абегнейл қалбаки банк чеклари билан банклардан 5 миллион доллар ўмаришга муваффақ бўлди. У шунингдек сохта ҳужжатлар асосида самолётда бутун жаҳон бўйлаб сон-саноксиз миқдорда парвоз қилди.

Бундан ташқари, Франк 11 ой мобайнида Жоржия шифохоналаридан бирида педиатр родини қойилмақом қилиб ўйнади, шундан кейин Гарвард университети дипломини ясаб, Американинг Луизиана штати бош прокурори идорасига ишга жойлашди. 5 йилдан сал ортиқ муддат мобайнида Абегнейл касбини 8 марта ўзгартирди, чекларни завқ-шавқ билан қалбакилаштиришда давом этади ва мўмайгина пулларга эга бўлди. Унинг фирибона ҳара-

катларидан жаҳондаги 26 та мамлакатда банклар жабр кўрдилар. Осон йўл билан қўлга киритган пулларни у қимматбахо ресторанлардаги зиёфатларга, жаҳоннинг энг нуфузли фирмалари тайёрлаган кийим-кечаклар сотиб олишга ва қизлар билан дилхушлик қилишга сарфлади.

Фердинанд Уолдо Демара

(1921-1982 йиллар) кўпроқ «буюқ қаллоб» номи билан машхур бўлиб, ҳаёти мобайнида роҳиблик ва жароҳликдан тортиб қамоқхона бошлиғигача бўлган кўплаб касб ва машғулот эгаси сифатида танилган.

1941 йили у АҚШ армияси хизматида киради ва бу ерда биринчи бор яқин дўстининг номи билан бошқа шахс сифатида ҳаёт бошлайди. Шундан кейин Демара кўп марта ўзини бошқа одам қилиб кўрсатади. У ҳатто ўрта мактабни ҳам тугатмаган; лекин ҳар сафар галдаги ролни ўйнаш учун маълумоти ҳақидаги сохта ҳужжатни тайёрлашдан эринмасди.

Ўзининг фириб оламидаги юриши мобайнида Демара курувчи муҳандис, полиция бўлими бошлиғи муовини, қамоқхона бошлиғи, психология доктори, адвокат, Болалар ҳуқуқларини химоя қилиш хизмати эксперти, роҳиб, муҳаррир, саратон касалликлари бўйича мутахассис, жарроҳ ва ўқитувчи бўлиб кўрди. Қизиги шундаки, у ҳеч қачон катта моддий фойда изламасди. Афтидан, Демарани фақат ижтимоий мақом қизиқтирган кўринади.

Дэвид Хэмптон

(1964-2003 йиллар) келиб чиқиши африкалик бўлган Американинг бу фирибгари ўзини қоратанли актёр ва режиссёр Сидни Пуатъенинг ўғли деб таништирарди. Дастлаб ресторанларда бепул овқатланиш учун ўзини Дэвид Пуатъе қилиб кўрсатиб юрарди. Кейинчалик, унинг сўзла-

рига ишонишаётганини кўргач, одамларга ўз таъсирини ўтказиш мақсадида Хэмптон кўпгина машхур одамларни, шу жумладан Мелани Гриффит ва Кельвин Кляйн номини сотиб пул ёки бошпана беришларини сўраб юрди.

Хэмптон баъзи одамларга уларнинг фалон дўсти фарзанди эканлигини айтса, бошқаларга самолётга кечикиб қолганлигини, юки самолётда кетганлигини айтиб, яна кимларгадир ўзини тунаб кетилган қилиб кўрсатиб ҳаммани лақиллатарди.

1983 йили Хэмптонни фирибгарликда айблаб қамоққа олдилар. Суд уни фириб жабрдийдаларига 4 490 доллар миқдоридан товон пули тўлашга ҳукм қилди. Дэвид Хэмптон 2003 йили ОИТС касаллигидан вафот этди.

Кэсси Чедвик

(1857-1907 йиллар) банк чекини қалбакилаштирганлиги учун биринчи бор 22 ёшида Онтарио штатида (Канада) ҳибсга олинган эди.

Лекин у ўзини руҳий хаста қилиб кўрсатиш орқали тезда озодликка чиқди.

1882 йили у турмушга чиқди. Эри унинг ўтмиш сир-асрорларидан воқиф бўлгач, 11 кундан кейин ёруғ дунёни тарк этади. Жувон кейинроқ Кливлендда доктор Чедвикка рафиқа бўлди.

1897 йили Кэсси ҳаётида энг зўр фирибгарликни амалга оширди: ўзини шотландиялик пўлат саноати устунларидан Эндру Карнегининг ноқонуний қизи деб эълон қилди. Унга гўё отаси берган 2 миллион долларлик сохта вексель ёрдамида Кэсси турли банклардан 10 миллиондан 20 миллионга қадар доллар миқдоридан қарз олиб юрди. Охири оқибат полиция Карнегининг ўзидан бу аёлни таниш-танимаслигини суриштиради ва салбий жавоб олгач, Чедвик хонимни қўлга олади.

Кэсси Чедвикни 1905 йил 6 мартда суд қиладилар. Уни 9 та йирик фирибгарликда айбдор деб топиб, 10 йил қамоққа ҳукм қиладилар. Фирибгар аёл 2 йил ўтар-ўтмас қамоқда вафот этади.

«AMIR-AUDIT» МЧЖ
аудиторлик ташкилоти
28.03.2008 йилдаги 006-42-сон лицензия
УзР АВнинг 12.01.2005 йилдаги 991-сон гувоҳнома

Ўзбекистоннинг бутун худудида барча хўжалик юритувчи субъектларда аудиторлик текширувларини амалга оширади

Бухгалтерия ҳисоботи ва баланс тузиш

САР ва СІРА сертификатларига эга бўлган аудиторлар ишга таклиф этилади

Тел. (+99897) 409-04-23, 296-55-78 факс (8371) 296-52-15

«NAZORAT-AUDIT» МЧЖ
аудиторлик ташкилоти
УзР МВнинг 28.07.2008 йилдаги 00057-сон лицензия

Барча хўжалик юритувчи субъектларда аудиторлик текширувлари

Ўзбекистон Республикасининг солиқ ва молия қонун ҳужжатларига мувофиқ барча консалтинг хизматларини кўрсатамиз

Манзил: Тошкент ш., Гавҳар кўч., 124;
Тел. (8371) 279-47-16, Факс (8371) 279-44-01.
Уяли: (+99897) 402-05-00, 340-98-82, 335-19-67, (+99894) 863-77-74.
E-mail: itd_nazorat-audit@mail.ru

Вилоятлардаги алоқа боғлаш телефонлари:
Нукус (+99861) 357-43-26, Хоразм (+99862) 524-51-55,
Сурхондарё (+99894) 461-32-70, Самарқанд (+99866) 777-01-63,
Наманган (+99869) 258-57-97, Жиззах (+99872) 328-08-00

www.pc.uz - Ўзбекистон компьютер бозоридаги талаб ва таклиф

ЭЪЛОНЛАР	ЭЪЛОНЛАР	ЭЪЛОНЛАР
АУДИТОРЛИК ХИЗМАТЛАРИ		
Аудиторлик, бухгалтерия хизматлари*. Тел.: 370-63-06, 263-77-29.		
Аудиторлик хизматлари. Арзон*. Тел. 176-23-13.		
ЮРИДИК ХИЗМАТЛАР		
Дебиторлик қарзини ундириш. Юридик хизмат кўрсатиш. Хўжалик, жиноят ишлари*. Тел. (+99897) 330-45-71.		
Кўчмас мулк бўйича юрист маслаҳатлари. Кадастр*. Тел. 448-74-69.		
Шартномаларни визалаш, хўжалик судида манфаатларни ҳимоя қилиш, жиноят ишлари бўйича адвокат, корхоналарни рўйхатдан ўтказиш ва қайта рўйхатдан ўтказиш*. Тел.: 449-03-03, 244-01-27.		
Дебиторлик қарзини ундириш. Хўжалик судида вакиллик қилиш. Корхоналарга юридик хизмат кўрсатиш. Адвокат Шуман Неля Сергеевна*. Тел./факс: 242-33-52, 341-03-50 (уяли).		
«ADVOKAT ELITE». Судларда вакиллик қилиш. Корхоналар, ваколатхоналарни рўйхатдан ўтказиш, қайта ташкил		
этиш, тугатиш ва уларга юридик хизмат кўрсатиш*. Тел.: 281-52-39, 448-74-69.		
БОЖХОНА ХИЗМАТЛАРИ		
Ташкилот вилоятларда тижорат юкларини декларациялаш хизматларини кўрсатади*. Тел. (8 371) 268-10-92.		
ХИЗМАТЛАР		
Сметаларни жорий нархларда тузиш. Турар жой ва жамоат биноларини лойиҳалаштириш*. Тел.: 244-86-80, 244-86-79.		
Курилиш-таъмирлаш ва пардозлаш ишлари. Тел.: 244-86-80, 244-86-79.		
1С: 8.1. Кузатув, созлаш ва дастурлаш. Тел. (+99893) 381-36-49.		
Компьютерга тез ёрдам. Windows, дастурлар, антивирус ҳимояси. Жойига чиқиш билан. Дам олиш кунларисиз. Тел. 585-29-79.		
*Хизматлар лицензияланган.		

РЕКЛАМА

237-51-33, 237-47-20, 237-47-05

ФИРИБГАРЛАР ВА ЛАҚМАЛАР

7-бетда

Вильгельм Фойгт (1849-1922 йиллар) – ўзини прусс капитани деб кўрсатадиган немис этикдўзи. 1906 йил 16 октябрда Берлиннинг жануби-шарқий қисмидаги бир жойда

ишсиз бўла туриб Потсдам шаҳрида прусс капитанининг уст-бошини ижарага олиб, ратушани забт этиш ишини уюштиради. Фойгт кўчада тасодифан тўхтаб туриш буюрилган 4 та аскар ва сержантни кўриб, уларга шаҳарга туташ Кёпеник қишлоғи бургомистри ва хазинабонини ҳибсга олишни буюради, шундан кейин ҳеч бир қаршиликсиз бир ўзи маҳаллий ратушани босиб олади, сўнгра 4 000 марка ва 70 пфенниг микдордаги шаҳар хазинасини мусодара этади. Қизиги шуки, унинг буйруқларини аскарлар ҳам, бургомистрнинг ўзи ҳам кулоқ қоқмай адо этади.

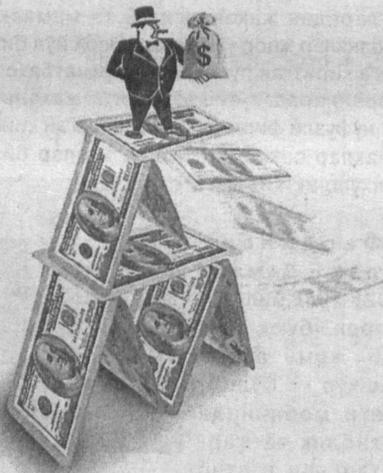
Пулларни олиб, аскарларга ўз жойларини эгаллашни буюриб, ярим соат ичида Фойгт вокзалга йўл олади. Поездда кийимини ўзгартириб, яширинишга ҳаракат қилади. Вильгельмни барибир ҳибсга олишди ва қочганлиги ҳамда пулни ўғирлаганлиги учун 4 йил муддатга қамоққа ҳукм қилишади. 1908 йили Германия кайзерининг шахсий буйруғи асосида у муддатидан олдин озод этилади.

Жорж Псалманазар (1679-1763 йиллар) ўзини Формоза* оролидан Европага қадам ранжида қилган биринчи одам деб даъво қиларди. У илк бор Шимолий Европада 1700 йил атрофида пайдо бўлган экан. Гарчи Псалманазар европача кийинган ва кўринишдан гирт

европалик бўлиб туюлса-да, олис Формоза оролидан келганлигини айтишдан чарчамасди. Уни маҳаллий халқ асир қилиб олган эмиш. Гапининг исботи сифатида ўша халқларнинг анъана ва маданияти ҳақида гапириб чарчамасди.

Ўз гапларидан ўзи руҳланган Псалманазар кейинчалик «Формоза оролининг тарихий ва жўрофий тавсифи» деган китоб нашр эттирди. Унинг сўзларига қараганда,

оролда эркаклар тир яланғоч бўлиб юрар, илон улар учун севимли таом ҳисобланар экан.

Оролда кўп никоҳлилик шаклланган бўлиб, хиёнат қилган хотинларини... эрига ейиш ҳуқуқи берилар экан. Маҳаллий халқ қотилларга уларни оёғидан осиб қўйган ҳолда жазо берар эмиш. Ҳар йили оролда маъбудларга 18 минг ўсмир-қизни қурбон қилишар экан. Формозаликлар от ва туяда юрар эканлар. Китобда оролликларнинг алифбоси ҳам тавсифлаб ўтилган эди. Псалманазарнинг бу китоби жуда шов-шув бўлиб кетди, ўзи эса орол тарихи бўйича маърузалар ўқий бошлади. Орадан 7 йилча ўтиб, бундай «ўйин» унинг жонига тегди ва ҳаммани шунчаки лақиллатиб юрганлигини тан олди.

*Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 23 мартдаги 10-1101/3477(26)-т-сонли қарорига асосан Чилонзор туманидаги «GOLDEN FAIR» МЧЖ бўйича тугатиш ишлари бошланган. Маэкур корхонанинг муҳри ва бурчак тамғаси ўз кучини йўқотган деб топилсин. Чилонзор тумани Ҳокимияти корхоналарни тугатиш комиссияси эълони чоп этилган санадан эътиборан барча даъволар 2 ой муддат ичида Тошкент ш., Бунёдкор шоҳкўчаси, 50-уй манзили бўйича ҳамда 276-75-23, 276-26-86 телефонлари орқали қабул қилинади.

***

*Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2011 йил 13 апрелдаги қарорларига асосан Чилонзор туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	Қарор рақами
«FAHA GOLD VISION» XK	10-1109/4470-т
«MO'MINXO'JA-HAMKOR-SAVDO» МЧЖ	10-1109/4471-т
«DILING TRANS SERVIS» МЧЖ	10-1109/4472-т
«DIAMOND DAYANA» МЧЖ	10-1109/4473-т
«AUDIT KAFIL» МЧЖ	10-1109/4474-т
«NOVZA YUKSAL-SAVDO-PLUS» XK	10-1109/4475-т
«TOSHKENT PARDOZ QURILISH» МЧЖ	10-1109/4476-т
«TASHBORMASH» МЧЖ	10-1109/4477-т
«SMART SERVICE PROVIDE» МЧЖ	10-1109/4478-т
«OYNOZA BEAUTY» МЧЖ	10-1109/4479-т
«ASH INVESTMENT» XK	10-1109/4480-т
«JABBORBOK PROM PLYUS» МЧЖ	10-1109/4481-т
«FENIKS STROY SERVIS» МЧЖ	10-1109/4482-т
«POLIAL SINTEZ» МЧЖ	10-1109/4483-т
«FURQA SHUHRAT QURUVCHILAR» XK	10-1109/4484-т
«MUXAMMAD FUAD-MASUDA SAVDO» XK	10-1109/4485-т
«AQUA VITAE PLUS» XK	10-1109/4486-т
«GULIRA'NO QURUVCHI SERVIS» ШК	10-1109/4487-т
«ADVANTED BUSINESS» МЧЖ	10-1109/4488-т
«DILNOZA LYUKS» МЧЖ	10-1109/4489-т
«SAMO-MALIKA» МЧЖ	10-1109/4490-т
«JAHONGIR QURILISH SERVIS» МЧЖ	10-1109/4491-т
«UIG CONSULT GROUP» МЧЖ	10-1109/4492-т
«MASTURAXON VA UMIDA» XK	10-1109/4493-т
«BUSINESS LAND CORPORATION» МЧЖ	10-1109/4494-т
«EKSPLYUZIV PRIM SAVDO» МЧЖ	10-1109/4495-т
«AMKAS-ASKAR-TEXNO-SERVIS» МЧЖ	10-1109/4496-т
«INTELLECTIVE PLUS» МЧЖ	10-1109/4497-т
«TEMIR SUV SAVDO» МЧЖ	10-1109/4498-т
«RUKHSORAHON» МЧЖ	10-1109/4499-т
«EXCLUSIVE VICTORIA» МЧЖ	10-1109/4500-т
«CHERNOBIL FAIZ SERVIS» ШК	10-1109/4501-т
«RANGLI TUL» МЧЖ	10-1109/4502-т

Ушбу корхоналарнинг муҳри ва бурчак тамғалари ўз кучини йўқотган деб топилсин. Чилонзор тумани Ҳокимияти корхоналарни тугатиш комиссияси эълони чоп этилган санадан эътиборан барча даъволар 2 ой муддат ичида Тошкент ш., Бунёдкор шоҳкўчаси, 50-уй манзили бўйича ҳамда 276-75-23, 276-26-86 телефонлари орқали қабул қилинади.

*Тайвань оролларида илк бор XVI аср охирларида келган португалликлар уни Формоза, яъни гўзал ва нафис деб атаган эдилар.

Иқтисодий-қуқуқий газета

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

ТАЪСИСЧИ «Norma Hamkor» МЧЖ

Газета 2006 йил 26 декабрда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида рўйхатга олинди. Рўйхат рақами 0074.

БОШ МУХАРРИР
ФАРХОД ҚУРБОНБОВ

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
Тошкент ш., Миробод тумани,
Таллимаржон кўч., 1/1
E-mail: gazeta@norma.uz,
normapress@mail.ru
www.norma.uz

Нашр учун масъул:
Нодир Алимов

Муаллифлар фикри доим ҳам тахририят нуқтаи назарига мос келмавермайди.
Тахририят озоғлантирадики, газетамизда маъжуд ахборотдан фойдаланганлик, фойдаланмаганлик ёки мувофиқ равишда фойдаланмаганлик билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракатлар ва/ёки оқибатлар учун тахририят жавобгар эмас. Тахририят муштарийлар билан ёзилиб туриш имкониятига эга эмас.
«Norma маслахатчи» да эълон қилинган материалларни тулиқ ёки қисман кўчириб босиш, электрон ва бошқа манбаларда кўпайтириш, тарқатишига фақат «Norma» МЧЖ билан тузилган шартнома асосида йўл қўйилади.

Газета тахририят томонидан тайёрланган диапозитивлар ёрдамида «ТОПРИНТ» МЧЖ босмахонасида босилди (Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч., 1/1).
Илдеке – 186 Буюртма 1021 Адали 4930 Баҳоси келишилган нархда
Газета 2011 йил 29 апрелда соат 23.40 да топширилди.
ISSN 2010-5223